

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДУ «УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ СТРАТЕГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
МОЗ УКРАЇНИ»

ЩОРІЧНА ДОПОВІДЬ
ПРО СТАН ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ,
САНІТАРНО-ЕПІДЕМІЧНУ СИТУАЦІЮ
ТА РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ СИСТЕМИ
ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ.
2015 РІК

Київ – 2016

УДК 614.4:614.2.002.6(477)(042.5),,2015”
ББК 67.9(4Укр)401я9+51.1(4Укр)1я9
Щ92

Видається за рішенням

Вченої ради ДУ «Український інститут стратегічних досліджень МОЗ України»
(протокол № 3 від 28 квітня 2016 року)

Головний редактор: Шафранський В.В.

Заступники головного редактора: Перегінець І.Б., Василюшин Р.Й., Лик Р.Р.

Редакційна колегія: Слабкий Г.О., Мельник П.С., Голубчиков М.В.,
Дзюба О.М., Чепелевська Л.А., Карамзіна Л.А.

Літературні редактори: Шумило О.В., Ратаніна О.М.

Технічні редактори: Кривенко Є.М., Даценко С.Б.

Адреса редколегії:

02099, м. Київ, пров. Волго-Донський, 3;
тел.: +380 (44) 576-41-19, факс: +380 (44) 576-41-20

Щ92 **Щорічна доповідь про стан здоров'я населення, санітарно-епідемічну ситуацію та результати діяльності системи охорони здоров'я України. 2015 рік / за ред. Шафранського В. В. ; МОЗ України, ДУ «УІСД МОЗ України». – Київ, 2016. – 452 с. ISBN 978-966-7166-35-9**

Щорічну доповідь підготовлено відповідно до нормативно-правових документів, які регламентують розвиток сфери охорони здоров'я України.

Видання містить аналіз сучасних особливостей і тенденцій стану здоров'я населення України та впливу на нього соціально-економічних детермінант.

Доповідь підготовлено науковцями ДУ «Український інститут стратегічних досліджень МОЗ України» за участю керівників структурних підрозділів Міністерства охорони здоров'я України.

Призначається для керівників і спеціалістів органів законодавчої та виконавчої влади усіх рівнів, організаторів охорони здоров'я, науковців, лікарів, громадськості.

**УДК 614.4:614.2.002.6(477)(042.5),,2015”
ББК 67.9(4Укр)401я9+51.1(4Укр)1я9**

ISBN 978-966-7166-35-9

© Міністерство охорони здоров'я України, 2016
© ДУ «Український інститут стратегічних досліджень
МОЗ України», 2016

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	6
ВСТУП (Слабкий Г.О., Мельник П.С.)	10
1. АНАЛІЗ ДЕМОГРАФІЧНОЇ СИТУАЦІЇ В УКРАЇНІ (Чепелевська Л.А., Дубініна В.Г., Рудницький О.П., Любінець О.В.)	12
1.1. Динаміка чисельності населення	12
1.2. Тенденції народжуваності населення	19
1.3. Тенденції смертності населення	23
1.4. Тривалість життя	27
1.5. Шляхи подовження тривалості життя населення	31
2. ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ (Вороненко Ю.В., Слабкий Г.О., Семенів І.П., Голубчиков М.В.)	34
2.1. Тенденції стану здоров'я населення (Дудник С.В., Авраменко О.І., Бідний В.В., Бусел С.В.)	34
2.2. Динаміка стану здоров'я дитячого населення (Дудіна О.О., Волошина У.В., Габорець Ю.Ю.)	47
2.2.1. Захворюваність дитячого населення	48
2.2.2. Аналіз інвалідності дітей та шляхи її профілактики і реабілітації	62
2.3. Динаміка стану здоров'я дорослого населення (Дудник С.В., Лисак В.П., Комар В.С.)	66
2.4. Аналіз стану здоров'я населення працездатного віку (Дудник С.В., Качур О.Ю., Троянов Д.П., Гордієнко Л.М., Пилипець Я.Д.)	75
2.5. Характеристика стану здоров'я населення старших вікових груп (Дудник С.В., Кошеля І.І.)	81
2.6. Динаміка стану репродуктивного здоров'я населення (Дудіна О.О., Лук'янчук О.В.)	88
2.7. Характеристика захворюваності населення на туберкульоз (Нізова Н.М., Кузін І.В., Терлеєва Я.С., Щербинська А.М.)	108
2.8. Характеристика психічного здоров'я населення (Шинчук І.Я., Дзюба О.М., Защик Н.С.)	113
2.9. Медико-соціальні аспекти вживання алкоголю населенням та стратегії протидії (Грузева Т.С., Дуфинець В.А., Замкевич В.Б., Ринда Ф.Ф., Кручаниця В.В.)	118
2.10. Характеристика захворюваності населення на ВІЛ-інфекцію/СНІД (Нізова Н.М., Гетьман Л.І., Кузін І.В., Щербинська А.М., Крисько М.О.)	127
3. ХАРАКТЕРИСТИКА САНІТАРНО-ЕПІДЕМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ В УКРАЇНІ (Родина Р.А., Свита В.М., Рахімова Т.Б., Дренькало М.М., Сінгаєвська В.С., Ішук Л.О., Збоєв І.В., Дерев'янка Я.Я., Білоник А.Б., Ємець М.А., Омельчук С.Т., Войтко О.В., Новохатній Ю.О., Видайко Н.Б., Кудренко М.В., Козінчук Н.А.)	134

2. ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

2.1. Тенденції стану здоров'я населення

Стан здоров'я населення – найважливіший показник благополуччя нації, відображає її соціально-економічне, екологічне, демографічне і санітарно-гігієнічне становище, є одним із соціальних індикаторів суспільного прогресу, потенціалу економічного зростання та безпеки держави і має займати провідне місце у системі цінностей будь-якої цивілізованої країни.

Здоров'я та якість життя окремих людей і популяції у цілому визначається складним набором взаємопов'язаних факторів. З огляду на цю складність, заходи щодо зміцнення охорони здоров'я і благополуччя населення не можуть обмежуватися тільки сектором охорони здоров'я. Розробка і здійснення державних політичних заходів, спрямованих на підвищення якості життя, вимагають активної участі і залучення інших секторів суспільства на всіх етапах цього процесу.

У доповіді ВООЗ «Здоров'я у 2015 р.: від цілей розвитку тисячоліття до цілей сталого розвитку» визначені основні чинники, що вплинули на прогрес у галузі охорони здоров'я відповідно до прийнятих Організацією Об'єднаних Націй Цілей розвитку тисячоліття (ЦТР), також викладені дії, які країни і міжнародне співтовариство повинні зробити в першу чергу для досягнення нових цілей у галузі сталого розвитку (ЦСР), які набрали чинності з 1 січня 2016 року. Цілі сталого розвитку ООН – це 17 цілей і 169 задач, які всі держави-члени ООН (193) погодилися досягти до 2030 року. 17 ЦСР є ширшими і масштабнішими, ніж ЦТР, являють собою завдання, що охоплюють усіх людей в усіх країнах таким чином, щоб «ніхто залишився осторонь», безпосередньо пов'язані зі здоров'ям або впливають на політику охорони здоров'я. Новий порядок денний вимагає, щоб усі три аспекти сталого розвитку – економічний, соціальний та екологічний – були враховані комплексним чином. Майже всі ЦСР безпосередньо пов'язані зі здоров'ям або непрямо сприяють поліпшенню здоров'я. Одна з цілей (ЦСР 3) конкретно закликає «Забезпечити здоровий спосіб життя і сприяти благополуччю всіх в будь-якому віці». Її 13 завдань орієнтовані на прогрес, досягнутий при виконанні ЦТР, і відображають новий акцент на неінфекційні захворювання і забезпечення загального охоплення послугами охорони здоров'я.

Завдання ЦСР, пов'язані зі здоров'ям, точно відображають основні пріоритети програми роботи ВООЗ на 2014–2019 рр.; багато з цих завдань вже були узгоджені державами-членами на Всесвітній асамблеї охорони здоров'я. Наприклад, глобальні добровільні завдання з профілактики неінфекційних захворювань (НІЗ) та боротьби з ними поставлені в 2013 р., тісно пов'язані із Завданням 3.4 ЦСР зі скорочення передчасної смертності від НІЗ на одну третину до 2030 року. Керівні органи ВООЗ будуть відігравати важливу роль у контролі та виконанні ЦСР, пов'язаних зі здоров'ям.

Вивчення тенденцій захворюваності та поширеності хвороб серед населення є одним з важливих складових стратегічного планування медичної галузі.

Слід зазначити, що у зв'язку з тимчасовою окупацією АР Крим та м. Севастополь, а також проведенням антитерористичної операції на території Луганської та Донецької областей, дані з вищенаведених регіонів наразі або відсутні (АР Крим, м. Севастополь), а

повні за певний проміжок часу (Луганська та Донецька область), тому не можуть бути використані для порівняння та аналізу в динаміці за останні роки.

У 2015 р. відбулося зростання рівня поширеності хвороб серед населення України по відношенню до 2014 р. (на 0,57%, 170128,0 на 100 тис. нас. у 2014 р. та 171096,7 на 100 тис. нас. у 2015 р.). Первинна захворюваність практично залишилась на рівні минулого року і становила 62651,3 на 100 тис. нас., тоді як протягом 2011–2014 рр. спостерігалась тенденція зниження рівнів поширеності хвороб та захворюваності населення України (табл. 2.1.1).

Динаміка показників поширеності та захворюваності населення України за період 2011–2015 рр. (на 100 тис. відповідного населення)

Таблиця 2.1.1

Показник	Рік				
	2011	2012	2013	2014	2015
Поширеність хвороб	187 089,0	185462,7	185 650,9	170 128,0	171 096,7
Захворюваність населення	71013,7	68558,1	68 376,9	62 654,2	62651,3

У структурі поширеності захворювань за класами хвороб серед населення України в 2015 р. перше місце посіли хвороби системи кровообігу (31,0%; 52956,9 на 100 тис. нас.), друге місце – хвороби органів дихання (19,8%; 33952,9 відповідно), третє місце – хвороби органів травлення (9,9%; 16998,1 відповідно), четверте місце – хвороби сечостатевої системи (5,5%; 9382,3 відповідно), п'яте місце – хвороби кістково-м'язової системи та сполучної тканини (5,4%; 9301,8 відповідно) (рис. 2.1.1).

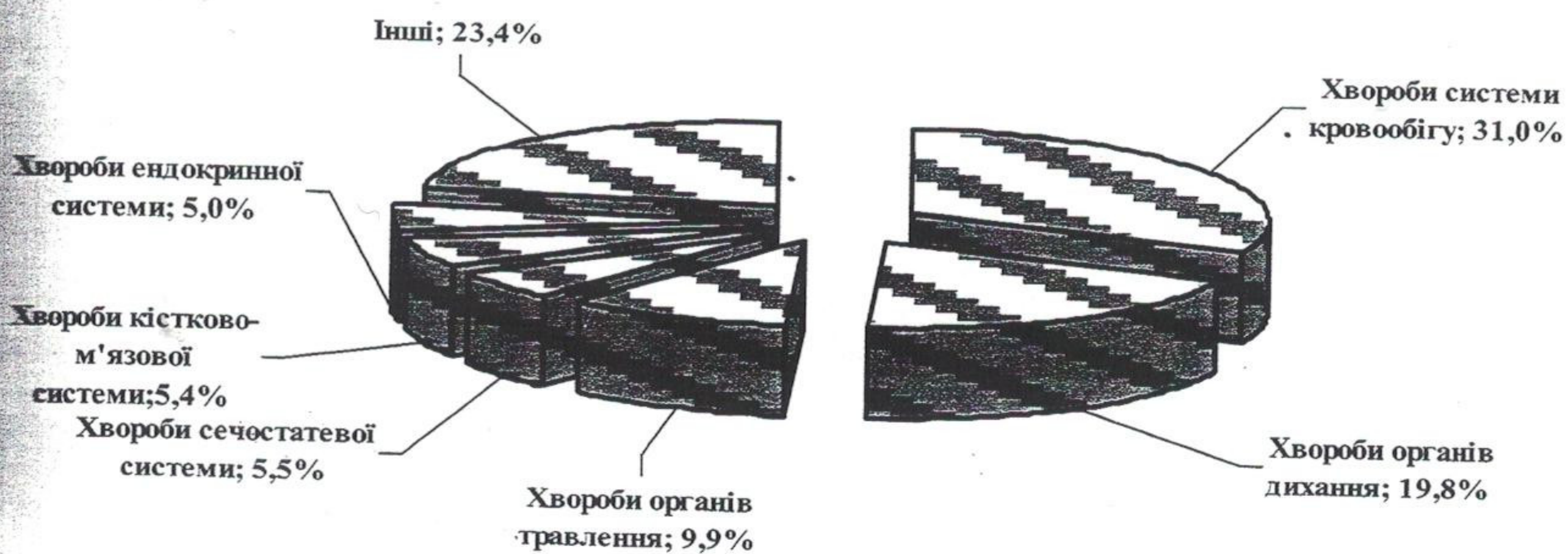

Рис. 2.1.1. Структура поширеності хвороб серед населення України за класами хвороб у 2015 р. (%)

Протягом 2011–2015 рр. у структурі поширеності хвороб відзначається зростання питомої ваги наступних класів: новоутворення (з 2,2% у 2011 р. до 2,4% у 2015 р.); ендокринні хвороби, розлади харчування та порушення обміну речовин (з 4,6% у 2011 р. до 5,0% у 2015 р.); хвороби нервової системи (з 2,6% до 2,7% відповідно); хвороби органів травлення (з 9,6% до 9,9% відповідно); хвороби сечостатевої системи (з 5,4% у 2011 р. до 5,5% у 2015 р.) (табл. 2.1.2).

Аналіз динаміки показників поширеності захворювань серед населення України показав зниження рівня поширеності хвороб, як загального (на 8,55%), так і за всіма

основними класами захворювань у 2015 р. по відношенню до 2011 р., крім класу «Природжені вади розвитку, деформації та хромосомні аномалії».

Таблиця 2.1.2

Динаміка показників та структури поширеності хвороб серед населення України за основними класами хвороб у 2011, 2014, 2015 рр. (на 100 тис. усього населення)

Клас хвороб	2011	%	2014	%	2015	%
Усі хвороби, у т.ч.:	187089,0	100	170128,0	100	171096,7	100
деякі інфекційні та паразитарні хвороби	4174,3	2,2	3427,3	2,0	3 347,6	2,0
новоутворення	4159,4	2,2	3965,2	2,3	4 085,8	2,4
хвороби крові й кровотворних органів та окремі порушення із залученням імунного механізму	1757,2	0,9	1588,6	0,9	1 578,4	0,9
ендокринні хвороби, розлади харчування та порушення обміну речовин	8541,0	4,6	8342,3	4,9	8 497,3	5,0
розлади психіки та поведінки	4649,1	2,5	3996,4	2,4	3 989,9	2,3
хвороби нервової системи	4898,5	2,6	4632,2	2,7	4 667,3	2,7
хвороби ока та його придаткового апарату	9246,3	4,9	8372,7	4,9	8 374,7	4,9
хвороби вуха та соскоподібного відростка	3502,1	1,9	3120,1	1,8	3 130,9	1,8
хвороби системи кровообігу	57967,2	31,0	52718,8	31,0	52 956,9	31,0
хвороби органів дихання	37602,0	20,1	33696,5	19,8	33 952,9	19,8
хвороби органів травлення	18025,3	9,6	16890,0	9,9	16 998,1	9,9
хвороби шкіри та підшкірної клітковини	4918,1	2,6	4427,6	2,6	4 452,1	2,6
хвороби кістково-м'язової системи та сполучної тканини	10068,6	5,4	9201,1	5,4	9 301,8	5,4
хвороби сечостатевої системи	10074,9	5,4	9282,1	5,5	9 382,3	5,5
природжені вади розвитку, деформації та хромосомні аномалії	670,0	0,4	657,5	0,4	679,2	0,4
травми, отруєння та деякі інші наслідки дії зовнішніх чинників	4985,3	2,7	4276,0	2,5	4 240,8	2,5

Проте слід зазначити, що в 2015 р. відбулося підвищення рівня поширеності хвороб порівняно з 2014 р. за більшістю класів, за винятком класів «Деякі інфекційні та паразитарні хвороби», «Хвороби крові й кровотворних органів та окремі порушення із залученням імунного механізму», «Розлади психіки та поведінки». Найбільше зростання показників поширеності захворювань у 2015 р. по відношенню до 2014 р. спостерігалось за наступними класами: природжені вади розвитку, деформації та хромосомні аномалії (на 3,3%, 4276,0 на 100 тис. нас. у 2014 р. та 4240,8 на 100 тис. нас. у 2015 р.); новоутворення (на 3,04%, 3965,2 та 4085,8 відповідно); ендокринні хвороби, розлади харчування та порушення обміну речовин (на 1,86%, 8342,3 та 8497,3 відповідно); хвороби кістково-м'язової системи та сполучної тканини (на 1,09%, 9201,1 та 9301,8); хвороби сечостатевої системи (на 1,08%, 9282,1 та 9382,3 відповідно) (табл. 2.1.3).

Таблиця 2.1.3

Динаміка показників поширеності хвороб серед населення України за основними класами хвороб у 2011, 2014, 2015 рр. (на 100 тис. усього населення)

Клас хвороб	2011	2014	2015	2015/ 2011	2015/ 2014
Усі хвороби, у т.ч.:	187089,0	170128,0	171 096,7	-8,55	0,57
деякі інфекційні та паразитарні хвороби	4174,3	3 427,3	3 347,6	-19,80	-2,33
новоутворення	4159,4	3 965,2	4 085,8	-1,77	3,04
хвороби крові й кровотворних органів та окремі порушення із залученням імунного механізму	1757,2	1 588,6	1 578,4	-10,18	-0,64

Щорічна доповідь про стан здоров'я населення, санітарно-епідемічну ситуацію та результати діяльності системи охорони здоров'я України. 2015 рік

ендокринні хвороби, розлади харчування та порушення обміну речовин	8541,0	8 342,3	8 497,3	-0,51	1,86
розлади психіки та поведінки	4649,1	3 996,4	3 989,9	-14,18	-0,16
хвороби нервової системи	4898,5	4 632,2	4 667,3	-4,72	0,76
хвороби ока та його придаткового апарату	9246,3	8 372,7	8 374,7	-9,43	0,02
хвороби вуха та соскоподібного відростка	3502,1	3 120,1	3 130,9	-10,60	0,35
хвороби системи кровообігу	57967,2	52 718,8	52 956,9	-8,64	0,45
хвороби органів дихання	37602,0	33 696,5	33 952,9	-9,70	0,76
хвороби органів травлення	18025,3	16 890,0	16 998,1	-5,70	0,64
хвороби шкіри та підшкірної клітковини	4918,1	4 427,6	4 452,1	-9,48	0,55
хвороби кістково-м'язової системи та сполучної тканини	10068,6	9 201,1	9 301,8	-7,62	1,09
хвороби сечостатевої системи	10074,9	9 282,1	9 382,3	-6,87	1,08
природжені вади розвитку, деформації та хромосомні аномалії	670,0	657,5	679,2	1,37	3,30
травми, отруєння та деякі інші наслідки дії зовнішніх чинників	4985,3	4 276,0	4 240,8	-14,93	-0,82

Протягом 2011–2015 рр. в 11 областях країни спостерігається зростання регіонального рівня поширеності хвороб серед населення: Дніпропетровська область (на 2,32% по відношенню до 2011 р. та на 0,91% по відношенню до 2014 р.), Житомирська (на 5,57% і 2,2% відповідно), Запорізька (на 1,48% і 1,15% відповідно), Київська (на 1,62% і 2,59% відповідно), Кіровоградська (на 4,19% і 2,21% відповідно), Миколаївська (на 7,84% і 1,53% відповідно), Рівненська (на 4,43% і 2,26% відповідно), Сумська (на 5,6% і 2,47% відповідно), Тернопільська (на 1,47% і 0,68% відповідно), Хмельницька (на 2,48% і 0,54% відповідно), Чернігівська (на 3,93% і 1,82% відповідно). Зниження рівня поширеності хвороб, як по відношенню до 2011 р. так і до 2014 р., зафіксовано на семи адміністративних територіях нашої держави (Волинська, Закарпатська, Львівська, Одеська, Харківська, Черкаська області та м. Київ). У шести областях України в 2015 р. відбулося підвищення рівня поширеності захворювань порівняно з 2014 р. (Вінницька, Полтавська, Донецька, Луганська, Херсонська, Чернівецька області). Нижчий за загальноукраїнський показник поширеності захворювань спостерігається лише в шести областях країни: Закарпатська, Запорізька, Донецька, Луганська, Львівська, Сумська. Найвищі рівні поширеності хвороб серед населення в 2015 р. мають: м. Київ (233231,8 на 100 тис. нас.), Дніпропетровська (217822,9 відповідно), Київська (206674,2 відповідно), Вінницька (205917,5 відповідно), Чернігівська (204724,2 відповідно) (табл. 2.1.4).

Таблиця 2.1.4

Динаміка регіональних показників поширеності хвороб серед населення України у 2011, 2014, 2015 рр. (на 100 тис. відповідного населення)

Область	Рік			Динаміка (%)	
	2011	2014	2015	2015/2011	2015/2014
Україна	187 089,0	170 12 8,00	171 096,7	-8,55	0,57
Вінницька	221 403,4	205 295,40	205 917,5	-6,99	0,30
Волинська	183 399,1	177 141,30	176 475,8	-3,77	-0,38
Дніпропетровська	212 892,1	215 862,20	217 822,9	2,32	0,91
Донецька	182 340,5	74 577,60	163 055,8	-10,58	118,64
Житомирська	167 815,2	173 350,20	177 168,7	5,57	2,20
Закарпатська	167 584,9	159 324,80	158 506,1	-5,42	-0,51
Запорізька	148 791,7	149 271,00	150 989,4	1,48	1,15
Івано-Франківська	191 797,5	192 505,90	191 926,7	0,07	-0,30
Київська	203 375,7	201 450,80	206 674,2	1,62	2,59
Кіровоградська	173 167,2	176 513,70	180 417,9	4,19	2,21

Щорічна доповідь про стан здоров'я населення, санітарно-епідемічну ситуацію та результати діяльності системи охорони здоров'я України. 2015 рік

Луганська	157 419,3	44 113,10	138 309,5	-12,14	213,53
Львівська	173 054,4	170 201,50	170 186,6	-1,66	-0,01
Миколаївська	171 302,5	181 956,70	184 738,8	7,84	1,53
Одеська	193 061,1	188 709,30	186 483,0	-3,41	-1,18
Полтавська	184 840,4	180 193,20	182 469,9	-1,28	1,26
Рівненська	182 716,3	186 591,10	190 806,2	4,43	2,26
Сумська	158 130,9	162 957,60	166 989,6	5,60	2,47
Тернопільська	181 614,2	183 041,70	184 280,9	1,47	0,68
Харківська	204 064,4	193 870,80	193 423,9	-5,21	-0,23
Херсонська	176 613,0	171 888,40	174 576,0	-1,15	1,56
Хмельницька	184 080,2	187 634,10	188 651,2	2,48	0,54
Черкаська	205 195,2	188 344,40	184 023,9	-10,32	-2,29
Чернівецька	182 367,0	179 573,80	179 861,9	-1,37	0,16
Чернігівська	196 985,6	201 059,60	204 724,2	3,93	1,82
м. Київ	240 616,6	235 698,50	233 231,8	-3,07	-1,05

У структурі захворюваності населення України в 2015 р. переважають хвороби органів дихання (44,3%), на відміну від структури поширеності хвороб, де першість належить хворобам системи кровообігу. Друге місце в структурі захворюваності займають хвороби системи кровообігу (6,9%), третє – хвороби сечостатевої системи (6,6%), четверте – травми, отруєння та деякі інші наслідки дії зовнішніх чинників (6,3%), п'яте – хвороби шкіри та підшкірної клітковини (5,8%) (рис. 2.1.2).

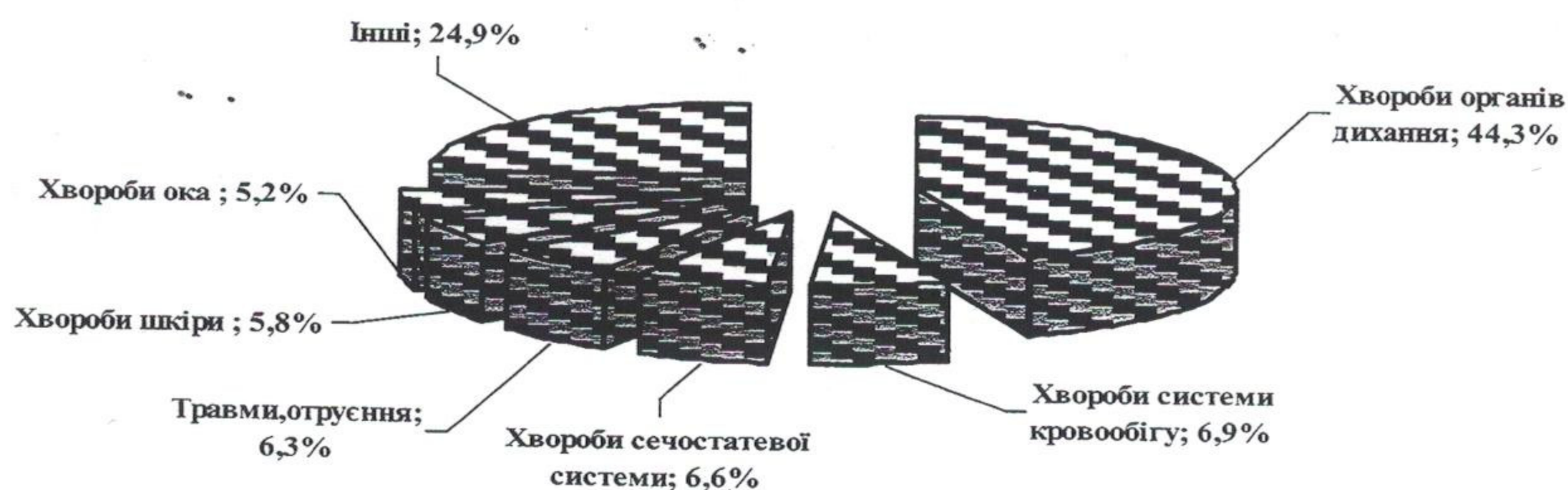

Рис. 2.1.2. Структура захворюваності населення України за класами хвороб у 2015 р. (%)

Протягом 2011–2015 рр. у структурі первинної захворюваності спостерігається збільшення частки класу новоутворень з 1,3% у 2011 р. до 1,4% у 2015 р., хвороб нервової системи – з 2,3% у 2011 р. до 2,4% у 2015 р., хвороб ока та його придаткового апарату – з 5,1% до 5,2% відповідно, хвороб органів дихання – з 43,7% до 44,3% відповідно, хвороб органів травлення – з 4,0% до 4,3% відповідно, хвороб шкіри та підшкірної клітковини – з 5,8% до 5,9% відповідно, хвороб кістково-м'язової системи та сполучної тканини – з 4,6% до 4,7% відповідно, хвороб сечостатевої системи – з 6,5% до 6,6% відповідно (табл. 2.1.5).

Аналіз рівня захворюваності населення України показав, що в 2015 р. відбулось його зростання за 10 класами хвороб по відношенню до 2014 р. (новоутворення – на 1,29%, розлади психіки та поведінки – на 0,06%, хвороби нервової системи – на 0,57%, хвороби ока та його придаткового апарату – на 0,6%, хвороби органів дихання – на 0,53%, хвороби органів травлення – на 0,87%, хвороби шкіри та підшкірної клітковини – на 0,1%, хвороби кістково-м'язової системи та сполучної тканини – на 0,18%, хвороби сечостатевої системи –

на 1,66%, природжені вади розвитку, деформації та хромосомних аномалії – на 1,53%), однак загалом рівень первинної захворюваності в 2015 р. залишається нижчим порівняно з 2011 р. за всіма основними класами хвороб. Слід зазначити, що протягом 2011–2015 рр. поступово відбувалося зниження показників первинної захворюваності за п'ятьма класами хвороб: деякі інфекційні та паразитарні хвороби (-20,49% по відношенню до 2011 р., -2,91% по відношенню до 2014 р.), хвороби крові й кровотворних органів та окремі порушення із залученням імунного механізму (-11,99%, -0,38% відповідно), ендокринні хвороби, розлади харчування та порушення обміну речовин (-14,45%, -1,71%), хвороби вуха та соскоподібного відростка (-11,47%, -0,06%), хвороби системи кровообігу (-16,18%, -1,58%), травми, отруєння та деякі інші наслідки дії зовнішніх чинників (-15,23%, -1,12%) (табл. 2.1.5).

Динаміка показників та структури захворюваності населення України за основними класами хвороб у 2011, 2014, 2015 рр. (на 100 тис. відповідного населення)

Таблиця 2.1.5

Клас хвороб	2011	%	2014	%	2015	%	2015/ 2011	2015/ 2014
Усі хвороби, у т.ч.:	71013,7	100	62654,2	100	62651,3	100	-11,78	0,0
Деякі інфекційні та паразитарні хвороби	2762,7	3,9	2262,4	3,6	2 196,5	3,5	-20,49	-2,91
Звоутворення	926,7	1,3	846,0	1,4	856,9	1,4	-7,53	1,29
Хвороби крові й кровотворних органів та окремі порушення із залученням імунного механізму	472,2	0,7	417,2	0,7	415,6	0,7	-11,99	-0,38
Ендокринні хвороби, розлади харчування та порушення обміну речовин	1102,0	1,6	959,2	1,5	942,8	1,5	-14,45	-1,71
Розлади психіки та поведінки	423,2	0,6	318,8	0,5	319,0	0,5	-24,62	0,06
Хвороби нервової системи	1631,8	2,3	1518,1	2,4	1 526,7	2,4	-6,44	0,57
Хвороби ока та його додаткового апарату	3631,2	5,1	3251,7	5,2	3 271,1	5,2	-9,92	0,60
Хвороби вуха та соскоподібного відростка	2676,3	3,8	2370,8	3,8	2 369,4	3,8	-11,47	-0,06
Хвороби системи кровообігу	5145,2	7,3	4381,8	7,0	4 312,6	6,9	-16,18	-1,58
Хвороби органів дихання	31027,9	43,7	27594,0	44,0	27741,1	44,3	-10,59	0,53
Хвороби органів травлення	2871,6	4,0	2645,4	4,2	2 668,3	4,3	-7,08	0,87
Хвороби шкіри та підшкірної клітковини	4125,9	5,8	3659,6	5,8	3 663,2	5,8	-11,21	0,10
Хвороби кістково-м'язової системи та сполучної тканини	3266,5	4,6	2907,6	4,6	2 912,8	4,7	-10,83	0,18
Хвороби сечостатевої системи	4594,8	6,5	4093,1	6,5	4 161,2	6,6	-9,44	1,66
Природжені вади розвитку, деформації та хромосомні аномалії	121,5	0,2	111,4	0,2	113,1	0,2	-6,91	1,53
Травми, отруєння та деякі інші наслідки дії зовнішніх чинників	4684,4	6,6	4015,8	6,4	3 970,8	6,3	-15,23	-1,12

У 2015 р. у 18 областях України показники первинної захворюваності були вищими за загальноукраїнський показник (62651,3 на 100 тис. нас.). Найвищий рівень захворюваності спостерігається у м. Київ (86556,4 на 100 тис. нас. в 2015 р.), Івано-Франківській (86093,0 відповідно) та Дніпропетровській (85206,1 відповідно) областях. Нижчий за загальноукраїнський рівень захворюваності зафіксовано у семи областях України: Донецькій (51069,9 на 100 тис. нас.), Закарпатській (60515,1 відповідно), Запорізькій (58577,9

відповідно), Луганській (42779,4 відповідно), Полтавській (54963,1 відповідно), Сумській (51629,3 відповідно), Херсонській (55021,7 відповідно) областях.

За період 2011–2015 рр. в 11 областях країни спостерігається тенденція поступового зниження рівня захворюваності відносно 2011 р. (Вінницька, Волинська, Івано-Франківська, Львівська, Одеська, Полтавська, Харківська, Херсонська, Черкаська, Чернівецька області та м. Київ). У цей же часовий період у шести областях України спостерігається зростання показників первинної захворюваності: Дніпропетровська (на 1,15% по відношенню до 2011 р. та на 0,01% до 2014 р.), Запорізька (на 0,15% та 1,52% відповідно), Кіровоградська (на 3,41% та 3,78% відповідно), Миколаївська (на 3,56% та 0,98% відповідно), Сумська (на 0,53% та 3,39% відповідно), Чернігівська (на 0,11% та 1,92% відповідно) області. Слід зазначити, що в 2015 р. відбулося зростання рівня первинної захворюваності у 14 із 26 областей України порівняно з 2014 р. (табл. 2.1.6).

Динаміка регіональних показників захворюваності населення України у 2011, 2014, 2015 рр. (на 100 тис. нас.)

Область	Рік			Зміни (%)	
	2011	2014	2015	2015/2011	2015/2014
Україна	71013,7	62 654,2	62 651,3	-11,78	0,0
Вінницька	82266,4	71 172,4	70 482,8	-14,32	-0,97
Волинська	73804,2	70 010,2	69 585,4	-5,72	-0,61
Дніпропетровська	84240,4	85 195,3	85 206,1	1,15	0,01
Донецька	63314,5	23 685,3	51 069,9	-19,34	115,62
Житомирська	63363,5	61 579,0	63 218,0	-0,23	2,66
Закарпатська	63937,9	60 007,7	60 515,1	-5,35	0,85
Запорізька	58491,1	57 702,3	58 577,9	0,15	1,52
Івано-Франківська	87291,1	87 142,5	86 093,0	-1,37	-1,20
Київська	73942,9	70 512,9	73 094,4	-1,15	3,66
Кіровоградська	60593,4	60 377,2	62 659,6	3,41	3,78
Луганська	58786,3	14 201,9	42 779,4	-27,23	201,72
Львівська	83273,2	79 992,0	79 212,4	-4,88	-0,97
Миколаївська	62424,1	64 020,0	64 648,4	3,56	0,98
Одеська	73225,8	69 266,0	68 350,9	-6,66	-1,32
Полтавська	59190,1	55 783,3	54 963,1	-7,14	-1,47
Рівненська	75920,8	74 506,4	75 732,5	-0,25	1,65
Сумська	51356,1	49 934,2	51 629,3	0,53	3,39
Тернопільська	68664,3	66 110,0	66 846,3	-2,65	1,11
Харківська	76371,2	68 472,9	67 399,8	-11,75	-1,57
Херсонська	63302,4	55 527,9	55 021,7	-13,08	-0,91
Хмельницька	65130,2	63 584,9	64 506,5	-0,96	1,45
Черкаська	75234,6	68 581,9	65 966,5	-12,32	-3,81
Чернівецька	69769,3	63 644,8	63 102,9	-9,55	-0,85
Чернігівська	69896,3	68 655,1	69 976,1	0,11	1,92
м. Київ	95130,2	88 020,4	86 556,4	-9,01	-1,66

Певні відмінності мають показники поширеності хвороб та захворюваності населення сільської та міської місцевості України. Загальноукраїнський рівень поширеності хвороб та первинної захворюваності міського населення України вищий, ніж сільського населення, на 9,2% та на 16,6% відповідно (село: поширеність – 160961,9 на 100 тис. відповідного населення, захворюваність – 56219,5 на 100 тис. нас. у 2015 р.; місто: поширеність – 175684,9 на 100 тис. нас., захворюваність – 65563,1 на 100 тис. нас. у 2015 р.). Поширеність хвороб серед сільського населення в 2015 р. порівняно з 2014 р. зросла на 0,15%, захворюваність –

на 0,1%. Загальноукраїнський показник поширеності хвороб серед міського населення також зріс на 0,7%, при цьому показник захворюваності міського населення практично залишився на рівні 2014 р. (зниження на 0,04%). Слід зазначити, що в 2015 р. порівняно з 2014 р. у населення як сільської місцевості, так і міста, спостерігається зростання показників поширеності хвороб (в 15 областях серед сільського населення та у 13 областях серед міського населення) та первинної захворюваності (у 13 областях серед сільського населення та в 11 областях серед міського населення). До регіонів із найвищим рівнем поширеності хвороб серед сільських мешканців належать Вінницька (216906,9 на 100 тис. відповідного населення), Київська (208310,1 відповідно), Івано-Франківська (181735,1 відповідно), Тернопільська (181422,7 відповідно), Чернігівська (179184,7 відповідно) області. Найвищі показники первинної захворюваності сільського населення спостерігаються в Івано-Франківській (81134,3 на 100 тис. відповідного населення), Львівській (79671,6), Вінницькій (69266,1), Київській (67133,2) та Тернопільській (64743,4) областях. У свою чергу до адміністративних територій України з найвищими показниками поширеності хвороб серед міського населення належать м. Київ (233231,8 на 100 тис. відповідного населення), Дніпропетровська (231258,0), Чернігівська (219183,2), Рівненська (218392,3), Київська (205660,6) області. Найвищий рівень первинної захворюваності міського населення в 2015 р. зафіксовано в Івано-Франківській (92607,5 на 100 тис. відповідного населення), Дніпропетровській (92288,2), Рівненській (88880,0) областях, у м. Києві (86556,4) та у Чернівецькій (83263,4) області (табл. 2.1.7).

Таблиця 2.1.7

Динаміка регіональних показників поширеності та захворюваності населення України за місцем мешкання (місто, село) за період 2014–2015 рр. (на 100 тис. відповідного населення)

Найменування	Село				Місто			
	Поширеність		Захворюваність		Поширеність		Захворюваність	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Україна	160 723,4	160 961,9	56 183,7	56 219,5	174 400,0	175 684,9	65 593,4	65 563,1
Вінницька	213 789,2	214 906,9	69 980,6	69 266,1	196 815,8	197 017,6	72 362,2	71 687,4
Волинська	159 122,0	159 362,3	58 600,0	59 538,1	193 931,8	192 363,0	80 642,2	78 912,7
Дніпропетровська	150 071,2	149 720,0	49 646,6	49 306,2	228 881,1	231 258,0	92 229,7	92 288,2
Донецька	73 947,2	75 560,7	20 531,8	20 148,8	74 643,4	177 773,8	24 014,3	56 271,6
Житомирська	158 875,9	160 260,9	50 183,2	49 657,6	183 666,6	189 150,3	69 701,3	72 827,5
Закарпатська	155 570,3	157 830,3	58 985,0	60 329,0	165 767,5	159 668,1	61 762,6	60 835,1
Запорізька	122 022,6	121 273,6	46 564,7	46 936,0	157 456,6	159 889,9	61 048,1	62 064,9
Івано-Франківська	183 339,0	181 735,1	82 469,3	81 134,3	204 608,3	205 315,9	93 312,2	92 607,5
Київська	203 594,9	208 310,1	64 553,1	67 133,2	200 113,7	205 660,6	74 229,7	76 787,7
Кіровоградська	157 655,6	156 895,9	49 519,7	50 635,1	187 899,3	194 521,6	66 932,4	69 869,4
Луганська	69 339,1	68 296,0	17 673,9	17 383,5	40 269,6	154 404,6	13 672,9	49 888,3
Львівська	162 311,3	164 918,0	78 234,6	79 671,6	175 367,9	173 627,6	81 142,7	78 912,5
Миколаївська	150 831,3	153 348,2	49 299,0	50 205,3	196 788,0	199 587,3	71 034,6	71 480,3
Одеська	153 644,7	153 322,3	54 659,9	54 726,0	206 399,4	203 233,1	76 634,7	75 233,0
Полтавська	140 036,9	149 389,3	38 547,9	41 390,6	205 676,4	203 320,3	66 720,8	63 517,8
Рівненська	163 433,0	166 032,2	63 966,1	63 925,3	212 329,9	218 392,3	86 221,2	88 880,0
Сумська	143 372,9	146 185,1	36 475,9	36 814,5	172 225,8	176 720,7	56 303,2	58 558,8
Тернопільська	178 520,9	181 442,7	63 138,2	64 743,4	188 803,5	187 868,9	69 897,5	69 504,7
Харківська	172 901,6	165 527,9	54 665,2	52 656,3	199 047,4	200 263,4	71 881,5	71 014,6
Херсонська	145 850,3	147 920,0	44 609,5	43 810,8	188 565,4	191 636,7	62 521,0	62 197,1
Хмельницька	165 834,4	169 848,3	48 720,8	49 852,5	205 102,0	203 529,8	75 495,4	76 102,1
Черкаська	177 001,0	167 078,5	62 875,3	57 790,8	197 163,8	197 103,2	73 018,8	72 276,9
Чернівецька	154 943,3	154 931,5	48 609,0	48 212,1	213 135,4	213 615,2	84 132,6	83 263,4

Щорічна доповідь про стан здоров'я населення, санітарно-епідемічну ситуацію та результати діяльності системи охорони здоров'я України. 2015 рік

Чернігівська	177 734,2	179 184,7	52 691,5	53 307,1	214 478,5	219 183,2	77 838,8	79 413,0
м. Київ	0,0	0,0	0,0	0,0	235 698,5	233 231,8	88 020,4	86 556,4

Рівень поширеності хвороб серед міського населення вищий, ніж серед сільського, за наступними класами хвороб: деякі інфекційні та паразитарні хвороби, новоутворення, хвороби ока та його придаткового апарату, хвороби вуха та соскоподібного відростка, хвороби дихання, хвороби органів травлення, хвороби шкіри та підшкірної клітковини, хвороби кістково-м'язової системи та сполучної тканини, хвороби сечостатевої системи, природжені вади розвитку, деформації та хромосомні аномалії, травми отруєння та деякі інші наслідки зовнішніх чинників. Серед сільських мешканців більш поширені хвороби крові, хвороби ендокринної системи, хвороби нервової системи, розлади психіки та поведінки, хвороби системи кровообігу. У 2015 р. порівняно з 2014 р. у міських мешканців зріс показник поширеності новоутворень на 3,7% (4440,8 на 100 тис. нас.), хвороб ендокринної системи – на 1,7% (8260,9), хвороб нервової системи – на 1,3% (4636,4), хвороб системи кровообігу – на 1,03% (52202,5), хвороб органів дихання – на 0,3% (34931,2), хвороб органів травлення – на 0,7% (17881,1), хвороб шкіри та підшкірної клітковини – на 0,7% (4825,6), хвороб кістково-м'язової системи та сполучної тканини – на 1,9% (9601,0), хвороб сечостатевої системи – на 1,6% (10358,3), природжених вад розвитку – на 2,9% (706,9). У сільських жителів у 2015 р. відносно 2014 р. відмічено зростання рівнів поширеності новоутворень на 0,9%, ендокринних хвороб – на 2,2%, розладів психіки та поведінки – на 0,3%, хвороб ока та його придаткового апарату – на 1,6%, хвороб дихання – на 1,7%, хвороб органів травлення – на 0,4%, природжених вад розвитку – на 4,3%. Рівні захворюваності сільського населення на хвороби крові, хвороби ендокринної системи, хвороби нервової системи, хвороби системи кровообігу, хвороби травлення вищі, ніж у міських мешканців. За рештою основних класів хвороб показники захворюваності вищі у міських мешканців. Порівняно з 2014 р. у 2015 р. зростає захворюваність сільських мешканців на хвороби ока та його придаткового апарату, хвороби вуха та соскоподібного відростка, хвороби органів дихання, природжені вади розвитку; серед міських жителів країни зростає захворюваність на новоутворення, розлади психіки та поведінки, хвороби нервової системи, хвороби ока та його придаткового апарату, хвороби органів дихання, шкіри, кістково-м'язової системи, сечостатевої системи (табл. 2.1.8).

Таблиця 2.1.8

Рівень поширеності та захворюваності населення України з урахуванням місця мешкання (місто, село) за основними класами хвороб у 2014–2015 рр. (на 100 тис. відповідного населення)

Клас хвороб	Село				Місто			
	Поширеність		Захворюваність		Поширеність		Захворюваність	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Деякі інфекційні та паразитарні хвороби	2510,3	2 438,5	1 527,7	1 470,4	3 843,8	3 759,2	2 596,1	2 525,2
Новоутворення	3 270,7	3 301,6	634,8	621,5	4 280,7	4 440,8	941,9	963,4
Хвороби крові й кровотворних органів та окремі порушення із залученням імунного механізму	1 898,0	1 872,1	579,4	575,0	1 448,1	1 445,5	343,5	343,4
Хвороби ендокринної системи, розлади харчування, порушення обміну речовин	8 821,2	9 019,6	1 062,4	1 042,2	8 124,8	8 260,9	912,2	897,7

Розлади психіки та поведінки	4 345,3	4 358,3	314,6	306,7	3 837,9	3 823,1	320,7	324,5
Хвороби нервової системи	4 731,5	4 735,4	1 581,6	1 567,4	4 587,2	4 636,4	1 489,3	1 508,2
Хвороби ока та його додаткового апарату	6 540,2	6 644,5	2 817,5	2 828,7	9 205,0	9 158,0	3 448,9	3 471,3
Хвороби вуха та соскоподібного відростка	2 388,9	2 406,2	1 789,8	1 806,0	3 452,3	3 459,0	2 634,7	2 624,4
Хвороби системи кровообігу	55033,6	54623,5	4465,3	4 351,4	51667,3	52202,5	4 344,0	4 295,1
Хвороби органів дихання	31246,3	31792,1	25525,8	26029,5	34809,5	34931,2	28533,4	28516,0
Хвороби органів травлення	14974,6	15032,2	2 753,0	2 739,0	17760,1	17888,1	2 596,5	2 636,3
Хвороби шкіри та підшкірної клітковини	3 631,7	3 627,0	2 967,3	2 944,7	4 789,1	4 825,6	3 974,1	3 988,5
Хвороби кістково-м'язової системи та сполучної тканини	8 716,3	8 640,8	2 538,5	2 490,1	9 421,3	9 601,0	3 075,2	3 104,2
Хвороби сечостатевої системи	7 269,5	7 226,6	3 143,5	3 109,8	10196,3	10358,3	4 524,5	4 637,2
Природжені вади розвитку, деформації та хромосомні аномалії	592,6	618,0	81,9	82,2	687,0	706,9	124,8	127,1
Симптоми, ознаки, відхилення від норми, що виявлені при клінічних та лабораторних дослідженнях, не класифіковані в інших рубриках	118,7	118,8	101,5	100,2	77,1	77,0	65,2	64,5
Травми, отруєння та деякі інші наслідки дії зовнішніх чинників	3 424,9	3 379,4	3 241,3	3 182,2	4 662,7	4 630,7	4 367,5	4 327,8

Структура поширеності хвороб серед міського та сільського населення України має однаковий розподіл перших трьох рейтингових місць та п'ятого місця: перше місце посідають хвороби системи кровообігу, друге місце належить хворобам органів дихання, третє – хворобам органів травлення, п'яте – хворобам кістково-м'язової системи. Слід зауважити, що питома вага хвороб системи кровообігу в структурі поширеності хвороб сільського населення (33,9%) вища, ніж у структурі поширеності хвороб серед міського населення (29,7%). Частка хвороб органів дихання в структурах поширеності хвороб як у жителів села, так і жителів міста приблизно однакова (19,8% та 19,9% відповідно). Хвороби органів травлення мають більшу питому вагу в структурі поширеності захворювань серед міських мешканців, яка становить 10,2%, а у сільських мешканців вона дорівнює 9,3%. Четверте місце в структурах поширеності хвороб у жителів міста та села займають різні класи хвороб. Так, у сільських мешканців на четвертому місці за поширенням хвороб знаходяться хвороби ендокринної системи (5,6%), у міських мешканців це місце займають хвороби сечостатевої системи (5,9%) (рис. 2.1.3 та 2.1.4).

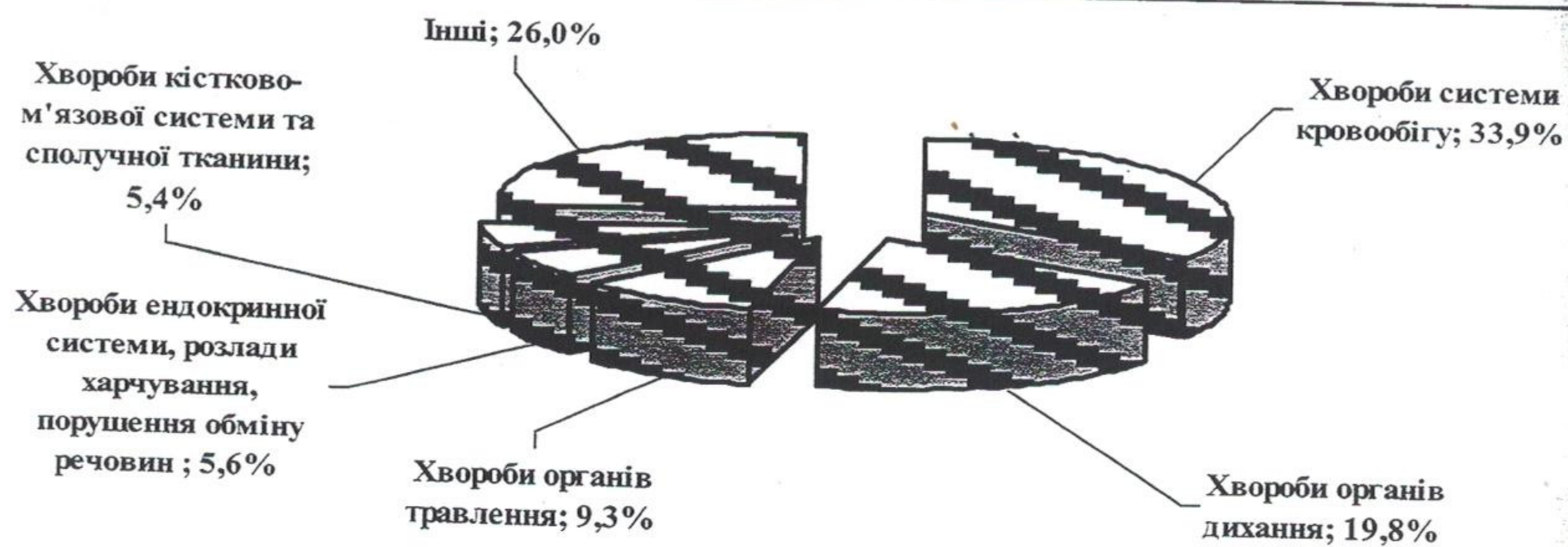

Рис. 2.1.3. Структура поширеності хвороб серед сільського населення України за класами хвороб у 2015 р. (%)

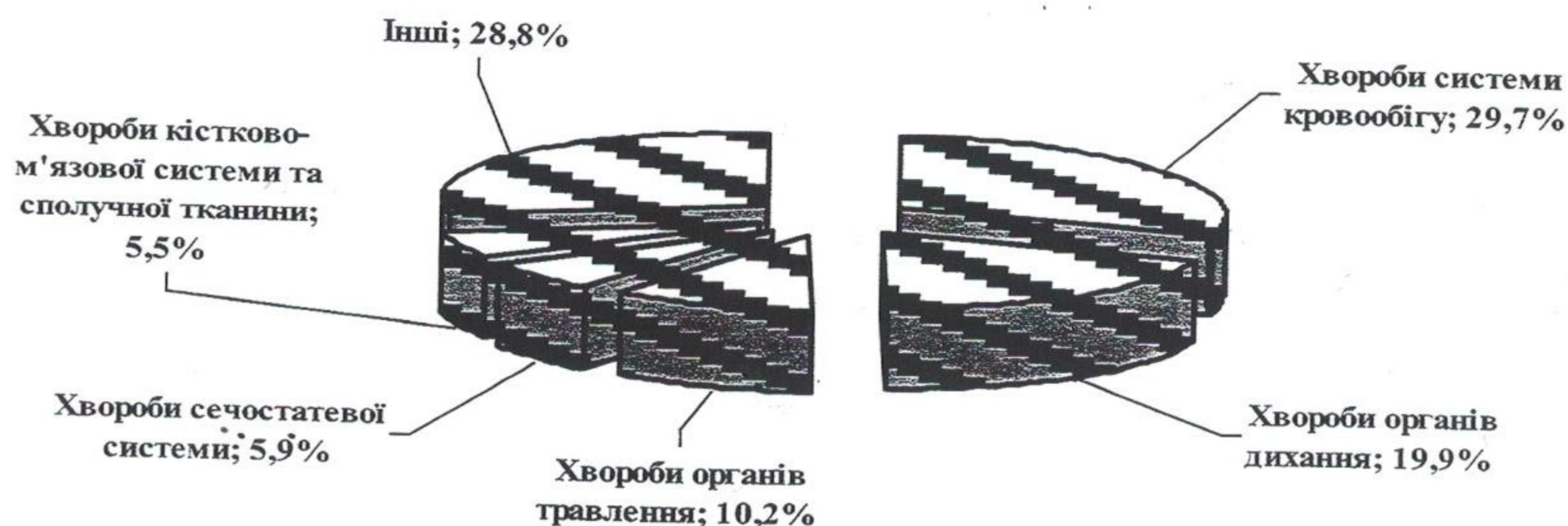

Рис. 2.1.4. Структура поширеності хвороб серед міського населення України за класами хвороб у 2015 р. (%)

Структури захворюваності населення міста та села мають суттєві відмінності за розподілом рейтингових місць. Так, перше місце в обох структурах захворюваності займають хвороби органів дихання, а п'яте – хвороби шкіри та підшкірної клітковини. Друге місце в структурі захворюваності сільського населення – хвороби системи кровообігу, третє місце – травми та отруєння, четверте місце – хвороби сечостатевої системи. У структурі захворюваності міського населення друге місце належить хворобам сечостатевої системи, третє – хворобам системи кровообігу і четверте місце – травмам та отруєнням (рис. 2.1.5 та 2.1.6).

Рівень поширеності хвороб в Україні має відмінності залежно від статі: поширеність захворювань серед жіночого населення країни (188628,9 на 100 тис. відповідного населення) у 2015 р. вища за чоловічу (150743,4 на 100 тис. відповідного населення) на 25,1%. Рівень первинної захворюваності у жінок (65889,5 на 100 тис. відповідного населення) вищий, ніж у чоловіків (58892,1 на 100 тис. відповідного населення), на 11,9%. Слід зазначити, що тенденції переважання рівнів поширеності хвороб та первинної захворюваності жінок над аналогічними показниками у чоловіків притаманні абсолютно всім областям нашої країни. Найвищі показники поширеності захворювань і серед чоловіків, і серед жінок спостерігаються у м. Київ, Дніпропетровській, Київській, Вінницькій, Чернігівській областях. Рівень первинної захворюваності чоловічого та жіночого населення країни

визначений у м. Київ, Дніпропетровській, Івано-Франківській, Львівській та Рівненській областях (табл. 2.1.9).

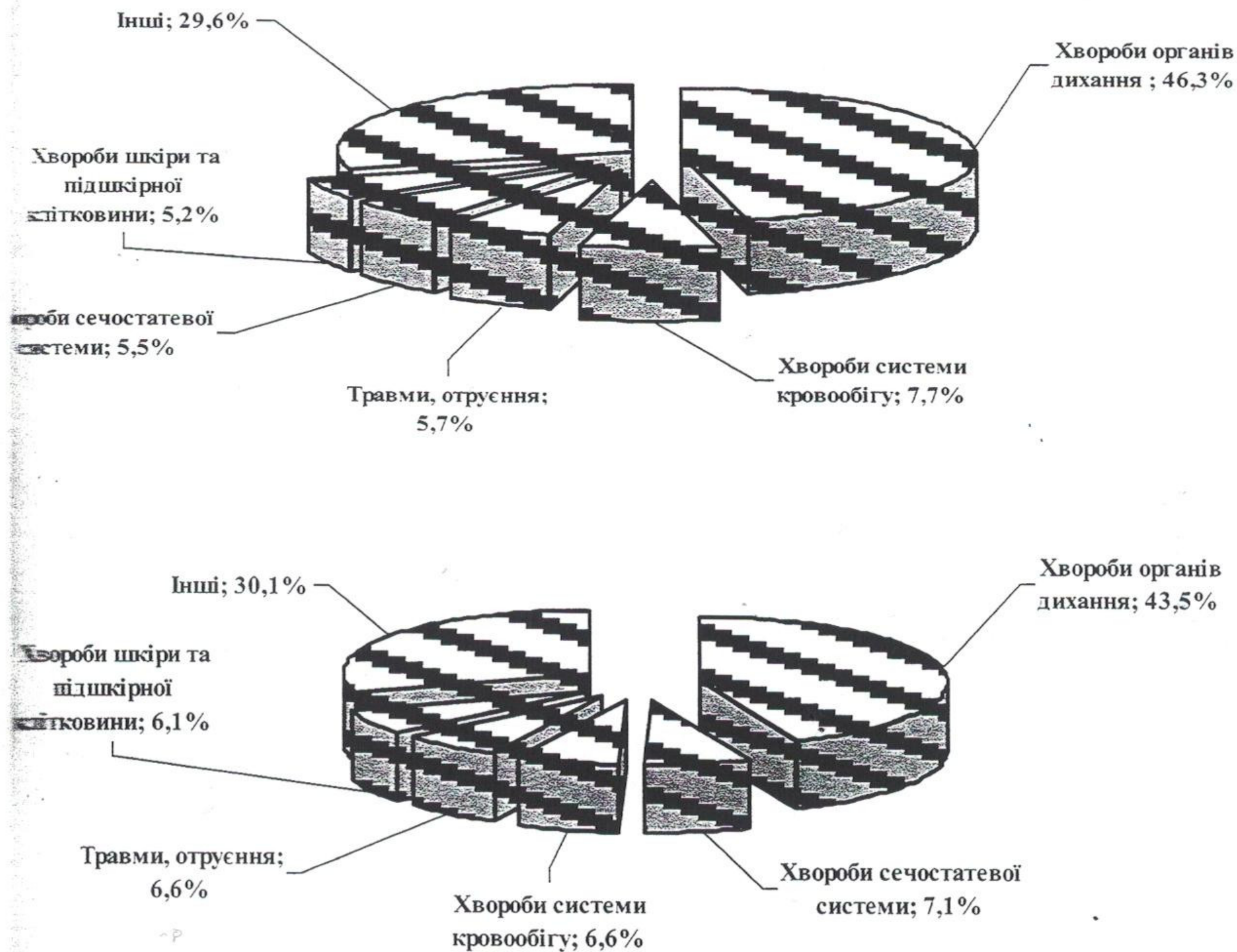

Рис. 2.1.6. Структура захворюваності міського населення України за класами хвороб у 2015 р. (%)

Таблиця 2.1.9

Рівень поширеності та захворюваності населення України за регіонами та статтю (чоловіки, жінки) у віці 0–100 років і старше в 2015 р. (на 100 тис. відповідного населення)

Область	Чоловіки		Жінки	
	Поширеність	Захворюваність	Поширеність	Захворюваність
Україна	150 743,4	58 892,1	188 628,9	65 889,5
Волинська	175 929,5	65 153,0	231 591,3	75 045,9
Львівська	154 742,0	65 123,4	195 855,9	73 564,1
Дніпропетровська	189 952,4	78 084,4	241 287,8	91 202,0
Хмельницька	139 975,4	48 959,8	182 590,6	52 855,9
Житомирська	154 424,3	59 481,7	196 870,3	66 454,5
Черкаська	147 339,7	57 782,4	168 811,7	63 037,2
Харківська	136 960,2	56 988,1	162 774,6	59 913,5
Івано-Франківська	169 989,3	78 280,7	211 579,5	93 091,8
Львівська	186 065,3	71 310,9	224 403,7	74 628,7
Чернівецька	169 179,4	62 799,2	189 971,2	62 540,9
Дніпропетровська	126 593,0	42 343,0	148 329,0	43 152,5
Львівська	152 300,8	74 441,7	186 280,4	83 505,1
Миколаївська	159 780,5	58 142,7	206 214,0	70 246,1
Спеська	158 809,1	63 137,3	211 002,2	72 970,1
Хмельницька	164 614,4	53 470,0	197 674,2	56 234,6
Рівненська	174 389,7	73 255,9	205 624,5	77 968,0

Щорічна доповідь про стан здоров'я населення, санітарно-епідемічну ситуацію та результати діяльності системи охорони здоров'я України. 2015 рік

Сумська	145 248,7	49 587,9	185 316,7	53 350,2
Тернопільська	172 194,2	65 198,3	194 852,0	68 287,5
Харківська	164 082,8	60 116,4	218 685,1	73 670,4
Херсонська	155 521,8	50 879,9	191 027,6	58 597,8
Хмельницька	168 608,6	62 740,5	205 970,3	66 032,5
Черкаська	162 561,2	62 827,5	202 133,3	68 615,0
Чернівецька	163 915,3	57 750,7	193 999,9	67 848,0
Чернігівська	184 642,5	68 547,4	221 403,3	71 162,7
м. Київ	193 587,8	78 167,6	267 266,7	93 758,3

У 2015 р. рівень поширеності хвороб серед чоловічого населення країни був вищим, ніж серед жіночого, за наступними класами хвороб: розлади психіки та поведінки – на 105,5%, хвороби органів дихання – на 0,15%, природжені вади розвитку – на 27,3%, травми та отруєння – на 67,9%. Практично на однаковому рівні у представників обох статей знаходяться показники поширеності хвороб вуха та соскоподібного відростка та хвороб шкіри та підшкірної клітковини. Усі інші показники поширеності захворювань за рештою класів хвороб вищі серед жіночого населення країни. У структурі поширеності хвороб і у чоловіків, і у жінок перше рейтингове місце належить хворобам системи кровообігу, друге місце – хворобам органів дихання і третє – хворобам органів травлення. Рівень первинної захворюваності чоловіків вищий за такий у жінок за тими самими класами хвороб, що і поширеність. У структурі первинної захворюваності чоловіків перше місце займають хвороби дихання, друге місце належить травмам, отруєнням та деяким іншим наслідкам дії зовнішніх причин, третє – хворобам системи кровообігу. У структурі первинної захворюваності жінок перше і третє місця, як і у чоловіків, належать хворобам дихання та хворобам системи кровообігу відповідно, але друге місце займають хвороби сечостатевої системи (табл. 2.1.10).

Таблиця 2.1.10

Рівень поширеності та захворюваності населення України за статтю (чоловіки, жінки у віці 0–100 років і старше) та основними класами хвороб у 2015 р. (на 100 тис. відповідного населення)

Клас хвороб	Поширеність		Захворюваність	
	чоловіки	жінки	чоловіки	жінки
Деякі інфекційні та паразитарні хвороби	3 231,3	3 447,9	1 990,9	2 373,6
Новоутворення	2 846,8	5 153,1	664,3	1 022,8
Хвороби крові й кровотворних органів та окремі порушення із залученням імунного механізму	1 106,4	1 985,0	339,1	481,5
Хвороби ендокринної системи, розлади харчування, порушення обміну речовин	5 204,6	11 333,6	662,7	1 184,0
Розлади психіки та поведінки	5 509,2	2 681,2	410,2	240,4
Хвороби нервової системи	4 228,6	5 045,2	1 415,9	1 622,1
Хвороби ока та його придаткового апарату	7 636,7	9 010,4	3 061,2	3 451,9
Хвороби вуха та соскоподібного відростка	3 113,5	3 145,9	2 349,3	2 386,7
Хвороби системи кровообігу	44 713,4	60 057,9	3 927,5	4 644,4

Щорічна доповідь про стан здоров'я населення, санітарно-епідемічну ситуацію та результати діяльності системи охорони здоров'я України. 2015 рік

Хвороби органів дихання	33 996,0	33 915,9	28 026,5	27 495,3
Хвороби органів травлення	15 419,2	18 358,1	2 594,2	2 732,1
Хвороби шкіри та підшкірної клітковини	4 453,6	4 450,8	3 634,3	3 688,2
Хвороби кістково-м'язової системи та сполучної тканини	8 257,7	10 201,1	2 827,8	2 986,1
Хвороби сечостатевої системи	4 621,7	13 483,2	1 590,8	6 375,3
Природжені вади розвитку, деформації і хромосомні аномалії	749,6	618,5	128,3	100,0
Симптоми, ознаки, відхилення від норми, що виявлені при клінічних та лабораторних дослідженнях, не класифіковані в інших рубриках	88,5	91,4	74,2	76,8
Травми, отруєння та деякі інші наслідки дії зовнішніх чинників	5 417,6	3 227,1	5 045,8	3 044,8

Таким чином, у 2015 р. рівень поширеності хвороб серед населення України має тенденцію до зростання порівняно з 2014 р., рівень первинної захворюваність залишився практично на тому ж рівні, що і в 2014 р. Простежується чітка диференціація вищезазначених показників залежно від місця мешкання (місто, село), статі та регіону в цілому.

2.2. Динаміка стану здоров'я дитячого населення

Відомо, що здоров'я нації визначається рівнем здоров'я дітей. Рівень розвитку простояючого покоління, його фізичний та розумовий потенціал, є передумовою виходу держави із соціально-економічної кризи.

На жаль, медицина досі не має чіткого визначення та критеріїв здоров'я дітей. За визначенням ВООЗ, здоров'я – це не лише відсутність хвороб та фізичних дефектів, але й стан повного фізичного, духовного та соціального благополуччя. Таке визначення, на думку деяких авторів, потребує доповнень та пояснень. Ю.Є. Вельтищев формулює це поняття як відповідний віку фізичний та інтелектуальний стан у процесі реалізації генетичної програми розвитку в конкретних умовах соціального та екологічного середовища, харчування та виховання. Показники стану здоров'я жінок та дітей, як і показники смертності, розглядаються як найважливіші показники соціального благополуччя населення. У зв'язку із соціально-економічними негараздами останніх років динаміка здоров'я дитячого населення нашої країни набула негативної тенденції. Росте кількість дітей із хронічною патологією, зростає дитяча інвалідність. Таку ситуацію дослідники пов'язують не лише з економічною нестабільністю, але й з погіршенням екологічних умов життя, розповсюдженням шкідливих факторів серед дітей, нехтуванням основними правилами здорового способу життя тощо. Вчені попереджають, що ці фактори позначаються не лише на стані здоров'я, але й на тривалості життя і смертності майбутніх поколінь. Тому не менше занепокоєння, ніж малюкові проблеми, викликає стан здоров'я дітей дошкільного віку. За даними численних дослідників, генер до 50% дітей віком до 6 років мають донозологічні морфофункціональні відхилення,